

VšĮ „Northtown Vilnius“
Teikiama per CVP IS

2024.01.08 Nr. 9
Vilnius

PIRKIMAS: Mokslo paskirties pastato statybos darbų priežiūros paslaugos, (CVP IS Nr. 703908)

DĖL TIEKĖJO PAŠALINIMO PAGRINDŲ

UAB „Statybų inžinerinės paslaugos“ (toliau – **Tiekėjas**) dalyvauja perkančiosios organizacijos VšĮ „Northtown Vilnius“ (toliau – **Perkančioji organizacija**) vykdomame viešajame pirkime Mokslo paskirties pastato statybos darbų priežiūros paslaugos (toliau – **Pirkimas**).

Tiekėjas pažymi, kad jis yra įtrauktas į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą (iki 2024-03-05 įtrauktas VšĮ CPO LT sprendimu, o iki 2024-09-27 Kauno miesto savivaldybės administracijos sprendimu).

Taip pat šiuo Tiekėjas informuoja Perkančiąją organizaciją, kad ėmėsi apsivalymo priemonių, užtikrinančių, kad pažeidimai, dėl kurių Tiekėjas įtrauktas į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą, nepasikartotų ateityje ir būtų taikoma efektyvi jų prevencija.

I. Dėl Tiekėjo padaryto pažeidimo

Siekiant tinkamai įvertinti Tiekėjo taikomų apsivalymo priemonių efektyvumą, toliau trumpai aprašoma situacija, kodėl Tiekėjas buvo pripažintas padariusiu VPĮ pažeidimą.

I.1. Dėl VšĮ CPO LT nustatyto pažeidimo

Tiekėjas ir UAB „Inžinerinė vizija“ dalyvavo VšĮ CPO LT organizuotoje dinaminėje pirkimo sistemoje Nr. 415558 (toliau – **DPS**). VšĮ CPO LT nustatė, kad Tiekėjas ir UAB „Inžinerinė vizija“ yra susiję juridiniai asmenys, o toks sąsajumas buvo paaiškinamas per šių juridinių asmenų valdymo organų sąsajumą – Tiekėjo ir UAB „Inžinerinė vizija“ pareigas eina VšĮ CPO LT pašalino Tiekėją ir UAB „Inžinerinė vizija“ iš DPS, kadangi laikė, jog Tiekėjas ir UAB „Inžinerinė vizija“ yra sudarę konkurenciją iškreipiantį susitarimą ir atitinkamai kiekviena iš bendrovių netinkamai užpildė EBVPD, nurodydamos, kad tokio susitarimo sudarę nėra.

Taigi melagingos informacijos nustatymas buvo susijęs būtent netinkamu EBVPD užpildymu C10 dalyje, kurioje yra keliamas klausimas dėl konkurenciją iškreipiančio susitarimo sudarymo.

Šiuo Tiekėjas pažymi, jog niekada neturėjo tikslo VšĮ CPO LT pateikti jokios melagingos informacijos. Pildydamas EBVPD ir pateikdamas informaciją, kuri apeliacinės instancijos teisme (civilinė byla Nr. e2A-377-790/2023) buvo vis dėlto pripažinta kaip melaginga, Tiekėjas nesuvokė ir objektyviai negalėjo suvokti, kad ji yra melaginga. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje laikomasi pozicijos, jog *pasiūlyme pateikta informacija gali būti pripažinta melaginga tik tuo atveju, jeigu jos atitiktis tiesai patikra nereikalauja papildomo teisinio aiškinimo*¹.

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2020 m. lapkričio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-272-378/2020 ir joje nurodyta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 24 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-112-969/2016

Visgi, Lietuvos apeliaciniam teismui konstatavus, kad Tiekėjo VŠĮ CPO LT pateikta informacija laikytina melaginga, Tiekėjas įgyvendino apsisvalymo procedūrą (II šio rašto dalyje pateikiami išsamūs paaiškinimai dėl taikomų apsisvalymo priemonių).

I.2. Dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos nustatyto pažeidimo

Tiekėjas dalyvavo Kauno miesto savivaldybės administracijos organizuotame Negyvenamųjų pastatų statybos darbų, kurių vertė yra didesnė kaip 500 tūkst. Eur be PVM, techninės priežiūros paslaugų centralizuotame pirkime atviro konkurso būdu.

2023-09-25 buvo gautas Perkančiosios organizacijos pranešimas, kuriuo buvo prašoma pateikti paaiškinimą dėl galimai Tiekėjo EBVPD pateiktos melagingos informacijos, t.y. kodėl EBVPD pažymėta, jog Tiekėjas nėra pripažintas kaltu dėl melagingos informacijos pateikimo. 2023-09-26 Tiekėjas pateikė paaiškinimą dėl aplinkybių, kodėl jis buvo įtrauktas į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą. Pažymėtina, jog Tiekėjas iškart teikė paaiškinimą apie įtraukimą į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą, kadangi Tiekėjas per klaidą EBVPD ties punktu C15 pažymėjo atsakymą „NE“ ir net nepastebėjo, kad pradinė pasiūlymo informacija buvo su šia klaida. Todėl Tiekėjas, manydamas, kad jo yra prašoma pateikti įrodymus apie taikomas apsisvalymo priemones (t.y. Tiekėjas manė, kad informacija apie jo įtraukimą į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą perkančiajai organizacijai yra žinoma ir todėl jis jau teikė paaiškinimus apie sekantį etapą), pateikė paaiškinimus dėl įtraukimo į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą bei taikomas apsisvalymo priemones.

2023-10-02 vis dėlto buvo gautas perkančiosios organizacijos sprendimas, kuriuo perkančioji organizacija atmetė Tiekėjo pasiūlymą, pašalino Tiekėją iš pirkimo procedūrų bei papildomai įtraukė Tiekėją į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą, tačiau šįkart – už klaidingą EBVPD žymėjimą, nepaisant to, kad savo įtraukimo į šį sąrašą Tiekėjas neslėpė, teikė perkančiajai organizacijai paaiškinimą dėl įtraukimo į sąrašą aplinkybių ir nurodė, kad EBVPD buvo pažymėta su klaida, o ne siekiant nuslėpti nuo perkančiosios organizacijos duomenis, kurie yra vieši ir objektyviai jų nuslėpti neįmanoma.

Taigi šiuo metu Tiekėjas yra įtrauktas į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą du kartus ir jie abu yra susiję su neteisingu EBVPD žymėjimu. Siekiant išvengti tokio pobūdžio situacijų ateityje, Tiekėjas yra atlikęs apsisvalymo procedūrą ir savo veikloje taiko žemiau nurodytas apsisvalymo priemones.

II. Pakeista vidinė Tiekėjo dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose tvarka

Lietuvos apeliacinio teismo vertinimu, aplinkybė (kuri sąlygojo tai, kad Tiekėjo EBVPD buvo netinkamai užpildyta) dėl Tiekėjo ir UAB „Inžinerinė vizija“ neleistino sąsajumo buvo tai, kad turėjo teorinę galimybę dalyvauti tiek Tiekėjo, tiek ir UAB „Inžinerinė vizija“ viešųjų pirkimų procedūrose.

Siekiant išvengti bet kokios ateityje galinčios kilti net ir hipotetinės rizikos dėl galimybės vertinti minėtų juridinių asmenų veiksmus kaip pažeidžiančius sąžiningą tiekėjų konkurenciją, Tiekėjas pakeitė vidinę dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose tvarką:

- Tiekėjo direktoriaus įsakymu nušalinta nuo bet kokio dalyvavimo bei bet kokių kitų veiksmų, susijusių su Tiekėjo dalyvavimu viešuosiuose pirkimuose (**Priedas Nr. 1**). Taigi, neturi teisės nei susipažinti su viešųjų pirkimų, kuriuose dalyvauja Tiekėjas, dokumentacija, nei vertinti tokios dokumentacijos, nei rengti ar prisidėti prie Tiekėjo pasiūlymų rengimo, nei prie jų teikimo perkančiosioms organizacijoms, taip pat neturi teisės priimti jokių sprendimų, susijusių su Tiekėjo dalyvavimu bet kokiuose viešuose pirkimuose;
- Taip pat Tiekėjas panaikino visas prieigas prie Tiekėjo informacinių sistemų, susijusių su viešaisiais pirkimais, įskaitant, bet neapsiribojant, prieigą prie CVP IS sistemos (**Priedas Nr. 2**). Taigi, Tiekėjas apribojo net teorinę galimybę susipažinti

su viešųjų pirkimų informacija, kartu apribojant bet kokią viešųjų pirkimų procedūrose;

dalyvavimą tokiose

- Siekiant užtikrinti Tiekėjo dalyvavimo viešųjų pirkimų procedūrose aiškumą bei detalizuoti Tiekėjo dalyvavimo tokiose procedūrose tvarką Tiekėjas taip pat įtvirtino ir asmenų, kurie turi teisę susipažinti su viešųjų pirkimų medžiaga, dalyvauti pasiūlymų rengimo bei teikimo procedūrose, sąrašą (**Priedas Nr. 3**). Pažymėtina, kad tokiose procedūrose turės teisę dalyvauti tik minėtame Tiekėjo įtvirtintame sąraše nurodyti Tiekėjo darbuotojai, kurie neturės teisės jiems prieinamą viešųjų pirkimų informaciją perduoti sąraše nenurodytiems asmenims. Tai, atitinkamai, užtikrins Tiekėjo rengiamų pasiūlymų konfidencialumą ir konfidencialios informacijos nutekėjimo kitiems asmenims prevenciją;
- Nors Tiekėjas yra patvirtinęs Tiekėjo konfidencialios informacijos valdymo tvarką, kuri apibrėžia bei detalizuoja konfidencialios bei komercinę paslaptį sudarančios informacijos apsaugos tvarką, Tiekėjas, siekdamas detalizuoti Tiekėjo valdomos konfidencialios informacijos apsaugą viešųjų pirkimų procedūrose priėmė papildomą įsakymą, kuriame įtvirtintos papildomos nuostatos apibrėžiančios konfidencialios bei Tiekėjo komercinę paslaptį sudarančios informacijos apsaugą viešųjų pirkimų procedūrose (**Priedas Nr. 4**). Detalizuojant nurodytą pažymėtina, kad minėto įsakymo 3 p. numatyta, jog:

„Bendrovės darbuotojams, kuriems yra prieinama konfidenciali Bendrovės informacija ar duomenys, esantys komercine Bendrovės paslaptimi, griežtai draudžiama imtis bet kokių veiksmų, kuriais jie sąlygotų situaciją, jog konfidenciali ar Bendrovės komercine paslaptimi esanti informacija taptų prieinama ne tik kitiems Bendrovės darbuotojams, neturintiems teisės su tokia informacija susipažinti ir/ar jos naudoti, bet ir su Bendrove susijusiems ar bet kokiems kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, dėl ko galėtų būti sutrikdyta sąžininga konkurencija viešuosiuose pirkimuose, kuriuose Bendrovė planuoja dalyvauti ar dalyvauja, o taip pat viešuosiuose pirkimuose, kuriuose dalyvauja su Bendrove susiję juridiniai asmenys“

Kadangi Tiekėjo ir UAB „Inžinerinė vizija“ melagingos informacijos pateikimas buvo konstatuotas dėl netinkamo EBVPD pildymo, kuris siejamas su sutampančio asmens – galimybe dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose, aukščiau Tiekėjo įtvirtintos organizacinės bei personalo valdymo priemonės visiškai eliminavo nuo galimybės dalyvauti Tiekėjo viešųjų pirkimų procedūrose bet koku būdu ir forma bei gauti bet kokią informaciją, susijusią su Tiekėjo dalyvavimu viešųjų pirkimų procedūrose. Tai, atitinkamai, užtikrina visišką Tiekėjo konfidencialios informacijos apsaugą bei net ir teorinę galimybę, jog Tiekėjas perduos bet kokią informaciją su juo susijusiai UAB „Inžinerinė vizija“.

III. Mokymai Tiekėjo darbuotojams

Kaip minėta, Lietuvos apeliacinis teismas konstatavo, kad Tiekėjas Perkančiajai organizacijai pateikė melagingą informaciją.

Tiekėjas, atsižvelgdamas į tai, jog melagingos informacijos pateikimas iš dalies buvo sąlygotas ir to, jog Tiekėjas nežinojo, kokiais atvejais viešųjų pirkimų teisiniuose santykiuose informacija gali būti laikoma melaginga, surengė mokymus visiems su viešaisiais pirkimais dirbantiems darbuotojams. Mokymų tema: „Melaginga informacija viešuosiuose pirkimuose“. Pridedame skaidres iš mokymų, kurios patvirtina mokymų turinį (**Priedas Nr. 5**).

Mokymų organizavimo tikslas yra užtikrinti tai, kad visi Tiekėjo darbuotojai, dirbantys su viešaisiais pirkimais, būtų tinkamai informuoti apie įstatymuose ir teismų praktikoje taikomas taisykles dėl informacijos pripažinimo melaginga. Taip pat mokymai turėtų užtikrinti tai, kad Tiekėjo darbuotojai gebėtų savarankiškai identifikuoti galimus melagingos informacijos teikimo atvejus, ir galėtų priimti tinkamus sprendimus dėl dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose.

IV. Dėl VPĮ 46 str. 8 d. taikymo sąlygų

Aukščiau nurodytos aplinkybės, Tiekėjo manymu, leidžia daryti išvadą, jog egzistuoja VPĮ 46 str. 8 d. sąlygos, leidžiančios nepašalinti Tiekėjo iš Pirkimo procedūrų, t. y. Tiekėjas pateikė įrodymus apie organizacines ir personalo valdymo priemones, skirtas tolesnių pažeidimų prevencijai.

Atkreiptinas dėmesys, jog VPĮ 46 str. 8 d. 1 p. numato, jog tiekėjai turi imtis a, b ir c papunkčiuose numatytų priemonių. Pažymėtina, kad a ir b punktai šiai situacijai netaikytini, kadangi Tiekėjo atliktas pažeidimas savo pobūdžiu iš esmės skiriasi nuo tų pažeidimų, kurių prevencijai yra skirti VPĮ 46 str. 8 d. 1 p. a ir b papunkčių reikalavimai. Viešųjų pirkimų įstatymo komentare aiškinama, kad VPĮ 46 straipsnio 8 dalies 1 punkto papunkčiuose nurodytos priemonės, kurių turi imtis tiekėjas, jos taikomos visos kartu, nebent pagal nusikaltimo, nusižengimo ar pažeidimo pobūdį viena iš priemonių objektyviai nėra pritaikytina.

VPĮ 46 str. 8 d. 1 p. a) papunktis numato reikalavimą, kad Tiekėjas turi būti savanoriškai sumokėjęs arba įsipareigoja sumokėti kompensaciją už žalą, padarytą dėl šio straipsnio 1, 4 ar 6 dalyje nurodytos nusikalstamos veikos arba pažeidimo, jeigu taikytina. Šis reikalavimas taikytinas esant tokiems atvejams, kai yra padaryta žala. Žala turi būti suprantama kaip ekonominės sankcijos, paskirtos kompetentingos institucijos, sumokėjimas (įsipareigojimas sumokėti), kai tokios sankcijos skiriamos². Šiuo atveju Tiekėjui jokia ekonominė sankcija nepaskirta, todėl VPĮ 46 str. 8 d. 1 p. a) papunktis netaikytinas.

VPĮ 46 str. 8 d. 1 p. b) papunktis numato reikalavimą, jog Tiekėjas bendradarbiautų, aktyviai teiktų pagalbą ar imtųsi kitų priemonių, padedančių ištirti, išaiškinti jo padarytą nusikalstamą veiką ar pažeidimą. Bendradarbiavimas turi būti suprantamas kaip veiksmų atlikimas tyrimą atliekančioms institucijoms (kai nusikaltimą ar nusižengimą, ar pažeidimą nustato specialios institucijos) bei perkančiajai organizacijai (kai pažeidimą nustato perkančioji organizacija, pavyzdžiui, dėl VPĮ 46 straipsnio 4 dalies 1 punkto)³. Šiuo atveju pažeidimas buvo nustatytas tik apeliacinėje instancijoje Lietuvos apeliacinio teismo, o Perkančiosios organizacijos atžvilgiu Tiekėjas aktyviai teikė informaciją Perkančiajai organizacijai pagal pastarosios užklausas ir reikalavimus.

Kaip jau minėta aukščiau, nei pirmosios instancijos teismas, nei Viešųjų pirkimų tarnyba (**Priedas Nr. 6**) nenustatė, kad Tiekėjas būtų pateikęs melagingą informaciją. Atitinkamai ši aplinkybė nustatyta tik Lietuvos apeliaciniame teisme, kur Tiekėjui objektyviai nebuvo galimybės pateikti papildomų duomenų apie jo pateiktą duomenų turinį. Taigi Tiekėjas objektyviai negalėjo bendradarbiauti su perkančiąja organizacija labiau negu bendradarbiavo. Taigi VPĮ 46 str. 8 d. 1 p. b) papunktis taip pat netaikytinas aptariamam atvejui.

Tuo tarpu VPĮ 46 str. 8 d. c punkte numatytą sąlygą Tiekėjas yra įvykdęs. Kadangi VPĮ 46 str. 8 d. taikymui yra būtina ir antroji sąlyga – Perkančiosios organizacijos sprendimas dėl tolimesnio Tiekėjo dalyvavimo Pirkime galimybių – Tiekėjas šiuo Perkančiosios organizacijos prašo:

1. Nepašalinti Tiekėjo iš Pirkimo procedūrų VPĮ 46 straipsnio 8 dalies pagrindu ir leisti toliau dalyvauti Perkančiosios organizacijos vykdomo Pirkimo procedūrose;
2. Perkančiajai organizacijai laikant, kad apsilavimo priemonės nėra pakankamos, vadovaujantis VPĮ 46 str. 8 d. 2 p., prašome pateikti motyvuotą atsakymą kodėl jos laikomos nepakankamomis ir kokių priemonių tiekėjas turėtų imtis papildomai.

² Viešųjų pirkimų įstatymo komentaras, 2020

³ Viešųjų pirkimų įstatymo komentaras, 2020

Tiekėjo vardu

Viešųjų pirkimų ir projektų administravimo specialistė

Priedai:

1. 2023.05.15 Tiekėjo direktoriaus įsakymas Nr. 34;
2. 2023.05.15 Tiekėjo direktoriaus įsakymas Nr. 35;
3. 2023.05.15 Tiekėjo direktoriaus įsakymas Nr. 36;
4. 2023.05.15 Tiekėjo direktoriaus įsakymas Nr. 37;
5. Mokymų „Melaginga informacija viešuosiuose pirkimuose“ medžiaga.
6. 2023-01-31 d. Viešųjų pirkimų tarnybos išvada Nr. 4S-(7.7 Mr).